ПУБЛІКАЦІЇ

«Окупанти питали, за що мене затримали. Напевно, за те що молився за ЗСУ». Історія полону священника Ігоря Новосільського з Херсонщини – Центр журналістських розслідувань

Більшу частину свого життя Ігор Новосільський, уродженець міста Бережани Тернопільської області, прожив на Херсонщині. Саме тому своїм рідним домом він називає село Токарівку Дар'ївської громади, що неподалік Херсона. Тут виросли його діти, тут він служив настоятелем збудованого в 2001 році храму святої княгині Ольги. Попри належність до УПЦ Московського патріархату, він ще з 2014 року...

Більшу частину свого життя Ігор Новосільський, уродженець міста Бережани Тернопільської області, прожив на Херсонщині. Саме тому своїм рідним домом він називає село Токарівку Дар'ївської громади, що неподалік Херсона. Тут виросли його діти, тут він служив настоятелем збудованого в 2001 році храму святої княгині Ольги. Попри належність до УПЦ Московського патріархату, він ще з 2014 року перейшов на українську мову і відмовився під час служби згадувати патріарха Російської православної церкви Кірілла.

Після російського вторгнення він не залишив свою парафію, підтримував односельців і допоміг 12 українським ві російського оточення. Окупанти йому цього не пробачили, незаконно позбавили волі й понад вісім місяців трим катівнях Херсонщини.

Центр журналістських розслідувань зустрівся з Ігорем Новосільським у Бережанах і розпитав про пережите ним

"Кого увидим в плавнях – расстреливаем сразу"

ЦЖР: Яким було життя в окупованій Токарівці з перших днів повномасштабного російського вторгнення? Коли росіяни вдерлися до села?

Ігор Новосільський: Важким було життя. Вже на другий день вторгнення не стало хліба. Було проблемою – де взяти борошно, олію…

Росіяни з'явились у селі десь на третій день. Тоді їхня БМД (*бойова машина десанту, – прим. редакції*) з пораненими з Каховської ГЕС в'їхала до Токарівки. А вже 27 лютого 2022 року російські колони масово пішли на Херсон, Чорнобаївку і Миколаїв та перекрили трасу біля села. Відтоді ніхто з Токарівки вже нікуди не міг виїхати. Дорога на Херсон була зайнята технікою окупантів, туди нікого не випускали. Тільки десь на другий тиждень ми випросили у росіян, щоб вони пропускали нашу машину привозити хліб – тоді якраз у Херсоні запрацював хлібозавод. Росіяни дозволили, але тільки одній машині, на якій мало бути написано великими літерами "ХЛЕБ".

ЦЖР: В перші дні свого вторгнення на Херсонщину російські окупанти масово грабували місцеві магазини. Від своїх рідних з Токарівки я чув, що подібне було і у вашому селі.

Ігор Новосільський: Коли російські колони проїжджали повз Токарівку, до нас заходили деякі їхні військові пограбувати магазини. Набирали в сумки цигарки, пиво, горілку і поверталися на трасу. Я сам це бачив. Якось вийшов з церкви у рясі й побачив двох озброєних солдатів. Один автоматом розбивав у магазині скло, а другий ліз усередину. Я хотів до них підійти, але той, що стояв на вулиці, навів на мене автомат і рукою наказав відходити назад. Я йшов до нього далі, він пересмикнув затвор. І зрозумів, що треба повертатися.

На другий день після того росіяни заїхали в Токарівку на "Камазі", виламали двері у господарських магазинах і вантажили звідти все до машини. Я не витримав, підійшов і запитав у одного з них: "Що ви робите?" А він: "У нас приказ". Я йому: "Приказ грабить?" Після цих слів я побачив орка, який на тачці тягнув горілку з пивом.

Я покликав кількох депутатів сільради, свою дружину, старосту села і паспортистку та разом із ними пішли на трасу до рашистських командирів. Там нас зустріли автоматники, спитали, що нам треба. Але два командири до нас вийшли.

Я пояснив, що у нас до них лише одне питання. "Чи не соромно, – кажу їм, – що друга армія світу з другого дня приїжджає грабувати наші магазини? Це ж останнє, що в наших людей залишилося. Вони по підвалах сидять, бояться вийти, а ви їх грабуєте". Один з командирів відповів: "Да, стыдно". І пообіцяв, що більше такого не буде.

Однак тієї ж ночі їхня колона рушила кудись далі. А наступного дня до села зайшла інша група росіян, яка вже розмістились у нас

ПУБЛІКАЦІЇ

Усі

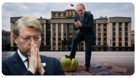

11:19 18.08.2026

Яблучний тест російської опозиції: провалений – Центр журналістських розслідувань

13:56 31.07.2026

Хворі вигадки: як росіяни створюють фейкові епідемії на Херсонщині – Центр журналістських розслідувань

09:18 31.07.2026

Справа Олександра Черенкова. Після спроби засудити невинну людину правоохоронці навіть не намагаються покарати справжнього злочинця – Центр журналістських розслідувань надовго. То були "ДНР"івці. Вони встановили блокпости, зайняли гаражі у місцевого фермера і готель біля заправки.

Храм святої княгині Ольги у Токарівці. Фото: google.com/maps

Пам'ятаю як вони прийшли до сільради в Токарівці. Їх було троє – підполковник, полковник і майор. Потім я дізнався, що перші двоє – з "ДНР", один із них навіть говорив зі мною українською. Але майор тоді на нього накричав: "Полковник, молчать! Я тут главный!" Я здивувався: як це так, майор – і головніший за полковника? Але він дійсно був за головного, бо був чистим росіянином, ще й з ФСБ, мав позивний "Риф". Окупанти не довіряли "ДНРівцям", тож завжди приставляли до них когось зі своїх.

Окупанти тоді сказали, щоб усі мисливці з нашого села добровільно принесли свою зброю їм на зберігання. Якщо хтось відмовиться – вони заберуть усе силою. Ще наказали зняти прапор з сільради і почепити свій. Ми відмовились це робити. На будівлю вони лізли самі.

ЦЖР: Коли ви змогли виїжджати з села?

Ігор Новосільський: До Херсона вперше я поїхав десь за 3-4 тижні після 24 лютого – треба було забрати речі дітей. Тоді ще декілька місяців у нас жили двоє дітей знайомих з лівого берега Херсонщини. Дорогу через Каховську ГЕС орки перекрили з першого дня великої війни. Згодом я попросив знайомого вчителя фізкультури з Новотягинської гімназії на човні переправити хлопців через Дніпро до Козачих Лагерів. Звідти батьки їх забрали.

Потім той вчитель загинув…

ЦЖР: Ви говорите про Костянтина Білого? Що вам відомо про його загибель?

Ігор Новосільський: Так, це він… Орки змусили його перевезти на лівий берег двох "ДНРівців". Їм треба було дістатися до Козачих Лагерів. Вибору у нього не було.

Костянтин Білий. Фото: Європростір

Згодом Костя подзвонив брату з лівого берега, попередив, що буде зараз вертатися і одразу збирається на рибалку. Це був його останній дзвінок. Його човен з орками, скоріш за все, потрапив на наших хлопців, які не встигли вийти з оточення і переховувалися на островах. Вони могли бути в рибацькій хаті в плавнях. Мабуть, "ДНРівці" побачили ту хатку, змусили Костю підпливти до неї і там зав'язався бій. Ані його тіла, ані човна так і не знайшли. Вони всі одразу могли піти на дно. "ДНРівці" ж були у бронежилетах, в усьому спорядженні.

Після того випадку окупанти заборонили місцевим не те що рибалити, а навіть просто підходити до берега. Сказали: "Кого увидим в плавнях – расстреливаем сразу". Хоча багато кого річка годувала: місцеві ловили рибу та й було що їсти.

На другий день після зникнення Кості росіяни пригнали чи то танк, чи пушку і з лісництва розстріляли ту рибацьку хатинку. Потім на човнах відправились до неї і звідти було знову чути стрілянину. Тоді ж я почув як один "ДНРівець" казав по рації, що там у них один поранений.

"Через відео, зняте на початку окупації, росіяни закатували півсела"

ЦЖР: Частина мешканців Токарівки пішли на співпрацю з ворогом. Хто всі ці люди?

Ігор Новосільський: Пішли такі, про яких я навіть подумати не міг. Ще з Іванівки багато місцевих пішли. В Токарівці на місце окупаційного старости пішла людина, яка навіть мене здала росіянам. Вона в церкву нашу ходила, розповідала який я "нацик". Лідія Миколаївна.

ЦЖР: Лідія Шарварли.

Ігор Новосільський: Вона! У неї близько десяти прийомних дітей. Один із них допомагав мені у церкві, ходив на всі служби. Я колись спитав його напівжартома: "Ростик, твоя мама за кого? За руських чи за українців?" А він: "Моя мама за руських, але щоб тут жити". Я ще сказав, що так не буває. Він, напевно, вдома переповів матері про це, бо після того вона його більше не пускала до церкви.

Лідія Шарварли, голова окупаційної адміністрації села Токарівка в 2022 році. Фото з соцмереж

Лідія Шарварли ходила до храму, чула, що я служив українською, що не згадував [російського патріарха] Кірілла. Про це тільки вона могла передати окупантам. Коли мене схопили, того ж дня їй передали ключі від захопленої сільради і призначили "старостою".

Потім вона приходила до моєї дружини, яка працювала в місцевій школі. А у церкві ми поховали комп'ютери та іншу шкільну техніку. Лідія Шарварли сказала, що знає про це, і вимагала повернути все до школи. Дружина подзвонила директору, спитала. Їй порадили все віддати оркам, бо ті можуть забрати силою. Свою доньку Шарварли тоді поставила "директоркою" школи, але цього я вже не застав, бо був у полоні (*мова про колаборантку **Тетяну Валуйко**, – прим. редакції*).

ЦЖР: Знаю, що в якийсь момент окупанти почали тероризувати мешканців Токарівки. Ви були свідком цього?

Ігор Новосільський: Так. Пам'ятаєте, я розповідав, як у перші дні окупації БМД з пораненими в районі Каховської ГЕС росіянами приїжджала до Токарівки? Хтось виклав відео в інтернеті, й десь за три місяці орки приїхали. Це була ФСБ, машин тридцять. Вони тоді закатували півсела в сільраді. Захоплювали людей – всіх, хто засвітився на тому відео, заводили їх до кабінету і там били електрошокером, тапіком.

Коли вони приїхали, я якраз виходив із церкви – вона стоїть у самому центрі Токарівки. Бачу – заїхала і зупинилась величезна колона російської техніки. Двоє окупантів підбігли до мене, запитали, хто я такий. Відповів – священник. Вони включили мені на мобільному телефоні те відео, я відразу зрозумів, про що мова.

ЦЖР: Що було на тому відео? Чому воно так зацікавило росіян?

Ігор Новосільський: Тоді багато місцевих знімали, що тоді відбувалось. Навіть я трохи знімав. Але потім усе це повидаляв.

БМД тоді заїхала в село і заглухла біля фельдшерського пункту. Ми вирішили, що вони везли поранених до фельдшера. Але це було нелогічно: навіщо везти їх до села, розташованого в 40 кілометрах від Каховської ГЕС? І чому саме до Токарівки? Як мінімум одного зі своїх росіяни, як я зрозумів, застрелили – добили по дорозі. Інших вони добивали вже тут. Ті ж, хто вижив – повтікали в плавні. А місцевих тоді багато набігло. Хтось російські бронежилети забрав собі, хтось – їхні автомати і радіостанції. Хтось запропонував спалити ту БМД, але більшість були проти. Боялися, що окупанти після цього спалять усе село разом із людьми.

Коли орки влаштували терор через те відео, вони теж не розуміли, чому їхні військові опинились у Токарівці. Я почув це з їхньої розмови. Вони казали, що та БМД була з їхньої розбитої на Каховській ГЕС колони.

Крім цього випадку росіяни не чіпали людей. "ДНРівці" казали, що в сусідній Тягинці орки були значно гірші. А в нас вони навіть АТОвців особливо не чіпали. В Тягинці ж могли їх забрати, вивезти до Нової Каховки і бити там п'ять-шість днів. У нас такого не було.

"Сейчас болгарку возьмём, палец отрежем, всё нам расскажешь"

ЦЖР: Як саме вас затримали?

Ігор Новосільський: Коли ми з дружиною ввечері після служби в церкві повернулися додому, то побачили, що двері в будинку виламані, включене світло, шафи відкриті. Видно, що був якийсь обшук.

Наступного ранку, 29 серпня 2022 року, десь о сьомій годині я був у церкві. Ми хотіли покосити траву, поки не було спекотно. Мій помічник помітив, що хтось іде. Я повернув голову – вибігають п'ятеро-семеро людей. Усі в формі, в касках, балаклавах і з автоматами. Рукою наказують лягати на землю, розсунути руки і ноги. Ми полягали, потім нам наказали встати, потім знову лягати.

Ігор Новосільський. Фото: Білозерка.Info

Кілька орків підбігли до мене, приставили автомат до голови і сказали: "Иди, зови священника!" Я їм: "Навіщо кликати? Я й є священник!" А сам був без церковного одягу, у футболці. "Что, хотел тут УНА-УНСО открыть? А твоя жена собиралась открывать украинскую школу на дому?" По очах з-під балаклави того, хто мені це казав помітив, що він, скоріш за все, бурят. Я здивувався, але вголос сказав: "Чего?" І отримав кулаком удар по голові. Вдарився нею по тротуарній плитці. Потім клац-клац, на голову мені натягнули мішок і кудись потягнули. Закинули в машину. Більше про УНА-УНСО мене не запитували.

ЦЖР: Вас тоді забрали одного?

Ігор Новосільський: Ні, ще двох хлопців. Я лише потім зрозумів, що їх росіяни били днів десять, аби вони на мене щось наговорили. Ці хлопці теж були на тому відео з БМД з Каховської ГЕС.

На допиті окупанти питали мене про ті події, я підтвердив, що був там. Сказав, що ми навіть хотіли поховати мертвих росіян, щоб собаки не порозривали їхні тіла. Але росіян більше цікавило, що я нібито сказав тоді як "ці москалики прийшли і полягли тут". Це "зізнання" вони примусили сказати на відео. Били дні зо два, поки не змусили. Ще й показували відеозапис із "зізнанням" інших двох хлопців. Після того запису їх відпустили.

Росіяни шукали проти мене різні свідчення. Одна колаборантка сказала, що я на кожній службі молився за ЗСУ і казав, що я українець. Інші казали, що я нібито вимагав добити поранених російських десантників. Питань було дуже багато, але якоїсь логіки в них я не бачив. Навіть охоронець у катівні казав мені, що не розуміє, чому мене тримають.

ЦЖР: Куди вас вивезли з Токарівки?

Ігор Новосільський: До Херсона. Вже в камері хлопці сказали, де саме мене тримають – у колишньому ІТТ на вулиці Теплоенергетиків, 3. Росіяни обладнали там катівню. Мене спочатку тримали в "стакані". Я чув як били інших хлопців. Коли "стакан" відкрили, я зняв з голови мішок. Це помітив двометровий окупант у балаклаві і з усієї сили вдарив мене ногою в груди, знову натягнув мені мішок на голову. Наказав зняти хрестик, руки закинути за голову і присідати. Спитав, за що мене затримали. Я відповів, що не маю жодного уявлення. Напевно, за те, що молився ЗСУ.

ЦЖР: А вони знали, що ви священник?

Ігор Новосільський: Звісно! Вони ж до мене так і зверталися: "Батюшка". Коли мене везли до Херсона, все запитували: "Что ты там, священник, живой?" Живий – кажу. "Рассказывай!" А мені нема що розказувати – відповідаю. "Сейчас болгарку возьмём, палец отрежем, всё нам расскажешь".

Зі “стакана” мене перевели до камери. Там я побачив чотирьох хлопців і троє нар. Невелика кімнатка, залізний стіл. Хтось із хлопців спитав: “Це ти – священник?” Відповів: так, а ви звідки знаєте? “Коли тебе запихували до камери, казали: принимайте батюшку”.

Першим ділом хлопці розповіли мені правила. Коли окупанти відкривали двері, треба було стати струнко, опустити очі донизу і кричати “Слава России, слава Путину, слава Шойгу!” Скільки б разів вони не відкривали двері – стільки й треба було кричати. А ще вночі вчити гімн РФ. Я його спочатку не вчив. А на п’ятий день зайшов головний до камери і наказав мені: “Пой!” Я сказав, що не вивчив. І отримав електрошокером по хребту.

ЦЖР: В катівні вас допитували?

Ігор Новосільський: На допити виводили разів п’ять. На першому допиті питали: чи згадував я під час служби [патріарха Російської православної церкви] Кірілла? Ні. “За ВСУ молился?” Так. Будь-яка церква – казав їм – молиться за своїх воїнів. Навіть в уставі служби так написано. “Что на проповедях говорил?” Що треба вміти прощати людей, бо так написано в Біблії.

На другому допиті мене посадили і одразу стали бити електрошокером по ребрах. Навіть не питали нічого. Вдарили так, що я злетів зі стільця. Посадили назад і включили запис допитів інших хлопців із Токарівки. І били далі. Вимагали озвучити “зізнання” на камеру. Навіть завели до кабінету, де були виставлені світло й камера. Я відмовився говорити те, чого я не казав. “Слушай, священник, не выё*ывайся”, – сказали росіяни і повернули до камери.

На четвертий день знову вивели. Тоді, як я зрозумів, зі мною розмовляли працівники ФСБ. Ці вже не били – били “следователи”. ФСБшники наказали зняти з моєї голови мішок. Один із них сказав: “Хочу посмотреть на этого нацика”. Потім він подивився на мене і спитав: “Скажи одно – почему вы так нас ненавидите?” Я у відповідь сказав, що промовчу, бо не хочу тут зайвий раз валятися з побитими ребрами. ФСБшник тоді звернувся до свого колеги: “Чё с ним делать будем? Расстреляем или в Донецк его?” Другий відповів: “Подумаем, ему ещё долго тут сидеть”.

Потім принесли мій мобільний телефон і питали, чи є у мене контакти СБУ і ЗСУ, чи скидав я їм координати росіян.

Значно пізніше, вже коли мене тримали на лівобережній Херсонщині, я дізнався, що росіяни хотіли мені пришити зв’язок з ЗСУ через тих військових, яких я рятував на початку вторгнення. Але про них мене на допитах взагалі нічого не питали.

ЦЖР: Скільки вас тримали в Херсоні?

Ігор Новосільський: Майже два місяці. Допитували лише перші п’ять днів. Решту часу я просто сидів у камері. Тільки “Слава Путину!” кричати примушували.

Перед тим, як нас вивезли з Херсона, ми помітили, що відбувається щось незвичне. 19 жовтня 2022 року частину в’язнів почали відпускати. Половину хлопців з нашої камери теж відпустили. А 20 жовтня десь о п’ятій ранку підняли по команді, наказали зібрати речі і чекати. Чекали ми години три. Потім по черзі всіх виводили. У мене була 13 камера – майже остання. Коли дійшла черга до нас, ми вибігли у двір зі своїми пакетами, там стояв автозак. Поруч стояв головний, з позивним “Злой” (*40-річний російський поліцай* ***Андрєй Співак,*** *який в 2022 році був начальником катівні в захопленому ІТТ, – прим. редакції*). Саме він бив мене електрошокером за те, що я не вивчив російський гімн.

Андрєй Співак, начальник російської катівні в херсонському ІТТ. Фото з соцмереж

До речі, в ІТТ “Злой” міг відкрити будь-яку камеру, вивести будь-кого і бити. Навіть своїх же, росіян. У моїй камері був один орк із Пітера, який чи то мав якусь посаду в окупаційній адміністрації, чи був якимось куратором. Він хвалився, що його батько ректор військового училища в Санкт-Петербурзі. Так ось, цей орк з іншими орками по ночах їздили п’яними по Херсону і грабували елітні будинки. Поки не нарвались на якусь іншу окупаційну службу. Їх схопили і кинули до нас у камеру. “Злой” особисто приходив і мотузив його електрошокером. Вимагав здати полковників, з якими він грабував будинки. Він їх здав і за три дні цього орка відпустили.

“Злой” побачив мене біля автозака, впізнав і з усієї сили вдарив рукою по спині. Від удару у нього лопнув на руці годинник, впав на плитку і розбився. Він нагнувся, зібрав шматочки годинника і сказав: “Грех, наверное, было священника бить”.

Мене кинули до автозаку. Там були дві клітки, в кожній по дві лавочки і по 12 чоловік. Була ще одна окрема кабінка – щось типу одиночної камери. Там я вперше побачив Ігоря Колихаєва (*міського голову росіяни затримали в Херсоні 28 червня 2022 року, – прим. редакції*). До того його тримали в одиночній камері в ІТТ. У ній завжди було тихо, ніхто не кричав “Слава России”. Її мовчки відкривали і закривали, приміром, коли приносили їсти. Ми ще думали, що це за камера така. До автозаку Колихаєва завели останнім, посадили поруч із ним двох автоматників із Криму. Далі нас усіх повезли на лівий берег, на баржі через Дніпро.

Один із автозаків поїхав до Олешок, а нас завезли в Голу Пристань. Там завели до переповнених камер, в моїй тримали десятьох чоловік. Перші чотири дні взагалі не годували. Місцевий колаборант пояснив, що там немає кухні, тож ніде готувати їсти.

ЦЖР: Це був захоплений відділ Нацполіції?

Ігор Новосільський: Так. Там був ізолятор тимчасового тримання на чотири-п’ять камер. Раз на день на півгодини нас виводили до якоїсь залізної клітки, з якої ми могли хоч небо побачити.

Вже на четвертий день дружина головного поліцая зварила нам якогось супчика. Кожному перепало по картоплині. Надалі раз на день давали їсти. А за десять днів знову приїхав автозак і знову кудись повезли. Ми думали – все, або на Крим, або на Росію вивозять. Але автозак зупинився у Чаплинці. Частину там висадили, а решту затриманих повезли кудись далі. Там знову був той “Злой”, він вигукував наші прізвища. Мене залишили в Чаплинці.

Спочатку нас запхали до якогось залізного підвалу. Ми довго чекали, поки вони відремонтують двері й ще дещо. Потім по одному обшукували, забрали всі речі, навіть ліки. Це теж був поліцейський відділок. Але дуже старий. Таке враження, що там у підвалі 20-30 років ніхто не був. Усе гниле, не було ані води, нічого взагалі. Стояло два солдатських ліжка і все. Там нас, десятьох, тримали півроку. Просто тримали і все. Ніяких допитів не проводили.

“Нас не було ніде, в жодних списках”

Зі мною в Чаплинці в одній камері перші 25 днів зі мною сидів Ігор Колихаєв. Потім його забрали. Казали, що спочатку вивезли до Новотроїцького, потім до Чонгара, а далі ніби як мали вивезти до Росії.

ЦЖР: Де після вивезення з Херсона тримали Ігоря Колихаєва? Як він виглядав?0

Ігор Новосільський: В Голій Пристані в моїй камері його не було, Колихаєва тримали з поліцейськими-колаборантами десь по сусідству. В Чаплинці він був з 30 жовтня до 25 листопада 2022 року. Один чи два рази ФСБшники виводили його на допити.

Захоплений російськими окупантами відділ Нацполіції в Чаплинці. Фото: google.com/maps

Виглядав він нормально, тримався. Розповідав, що 113 днів його тримали в одиночній камері, без допитів, просто сидів там і все. А в моїй камері ще в Херсоні тримали його заступника. Разом із Колихаєвим того ж дня забрали двох його заступників. Я його не застав, бо того заступника відпустили за два дні до мого арешту. Казали, що він сам попросився на допит до "Злого". Після цього його одразу ж відпустили. Можливо, відкупився.

Ігор Колихаєв казав мені, що теж просився на допит, але з ним ніхто не мав права розмовляти – ані охоронці, ані будь-хто інший в ІТТ.

До окупації я не спілкувався з Колихаєвим, лише один раз на якомусь святі сидів із ним за одним столом. Поспілкуватися нам вдалося лише в Чаплинці. Там нас щодня виводили в туалет – це була вирита яма з двома дошками. А потім дозволяли набрати води з крану і помити там руки. Колихаєв просив дозволити йому роздягнутися, щоб помитися. Так він під тим холодним "душем" мився всі ті 25 днів.

У камері він не міг багато чогось розповісти. Сказав як до нього приїжджали ФСБшники, чеченці. "Чехи" – так їх називали. Вони цікавилися його бізнесом, хотіли віджати його, "переписати" на когось. Колихаєв їм казав, що у підприємства є свій директор, який виїхав з усіма документами з окупації і що сам він такі питання не вирішував. Проте це не завадило росіянам забрати з його підприємств техніку.

ЦЖР: Як вас відпустили? Що цьому передувало?

Ігор Новосільський: Незадовго до того окупанти створили "прокуратуру" в Генічеську, і вона почала робити якийсь рух по різних справах. Приїхали її представники до Чаплинки і спустилися до підвалу "полиции", подивитися, кого там тримають. Зайшли до нашої камери. Це були троє осіб у цивільному і двоє у військовій формі.

Серед них був Євгеньєвіч, головний місцевий поліцай (***Сергій Берьозін** із Макіївки два роки очолював окупаційну поліцію Чаплинки, був причетний до викрадень і катувань цивільних осіб, – прим. редакції*). ФСБшники побачили нас і питають його: "А это кто такие?" Він: "Не знаю. Мне дали команду их охранять. И они меня уже достали". Євгеньєвіча ми знали, він сам нам представився "самым главным в этом заведении". Ми знали, що росіяни дали йому спочатку звання майора, а потім підполковника. Він нас ще попередив: "Даже не пробуйте бежать. Попытка одного к бегству – расстреливаю всех".

Сергій Берьозін, екскерівник окупаційної поліції в Чаплинці. Фото з соцмереж

Лише після приїзду тих "прокурорів" почався якийсь рух. У січні 2023 року двох хлопців повезли в Чонгар на "суд". Охоронець потім сказав, що десь 40% з нас росіяни відпустять, а решту повезуть сидіти десь далі. Так і сталось. З березня 2023 року росіяни почали потроху випускати бранців. Тараса Букрєєва з нашої камери відпустили, потім ще трьох. У квітні ще відпустили одного. А 7 травня відпустили й мене.

ЦЖР: Як це відбулось?

Ігор Новосільський: Тоді до нас приїхали ФСБшники, викликали до актової зали. Я стою, як завжди – головою донизу. Питають: "За что задержан?" Кажу – бо молився за Збройні Сили України. Один із них: "А что тут такого?" Я відповів, що не знаю, що тут такого, але ось уже дев'ять місяців саме за це сиджу. "Ну, иди, будешь получать свой паспорт". І наказали сказати на відео, що у мене до них немає жодних зауважень. Я сказав, що мені важко буде це говорити, тому вони обмежились письмовою розпискою про "отсутствие претензий".

Я тоді ще спитав їх, чи повернуть мені ноутбуки і телефони, які забрали під час обшуку у Токарівці. Один із ФСБшників на це: "Это же не я вас принимал". Добре, хоч паспорт віддали, в якому лежав мій хрестик. І відпустили.

Ігор Новосільський після полону на зустрічі з донькою, травень 2023 року. Фото: Олег Батурін/Фейсбук

Жодного документу про моє затримання росіяни не дали. Моя донька писала до російської прокуратури і ФСБ, коли розшукувала, де мене можуть тримати. Їй надійшла відповідь, що звернення розглянули, але "такого у нас нет, данными о вашем отце мы не владеем". Ми в полоні сподівались, що нас можуть колись обміняти. Але нас взагалі ніде не було, в жодних списках. Нас просто викрали і просто тримали.

ЦЖР: Куди ви пішли в Чаплинці?

Ігор Новосільський: До знайомого священника. Почекав, поки дружина скине гроші. Бо дорога з окупації коштувала $500. А ще треба було купити мобільний телефон, взуття і одяг. Ми знайшли перевізника і він нас вивіз з окупації до Польщі. Там мене зустріла донька. Я побув у неї десять днів і приїхав до Львова.

“Коли я приїжджав до Токарівки, все вірив – ось-ось і ми повернемось назавжди. Не сталось”

ЦЖР: Ви згадували, що допомагали переправлятися українським військовим. Це було на самому початку окупації?

Ігор Новосільський: Це було на другий день повномасштабного вторгнення. Багато наших хлопців опинилися в оточенні на лівому березі. Мені подзвонили, попросили допомогти. Їх було 12 військових. Ще сказали, що готові дати мені гроші, “тільки допоможіть”. Я відповів: якщо ви українські солдати, то допоможу, а якщо росіяни – то ні. Ми домовились з ними, зустрілись у плавнях. Я підготував у церкві підвал, бо хлопці були мокрі, холодні, голодні. Ми їх прийняли, а потім допомогли вийти. Вони встигли якраз до того як росіяни пішли колонами по нашій трасі – інакше й не вивели б ніяк.

За деякий час вони надіслали мені СМС: “Приєднались до наших”. Думаю – слава Богу, бо якщо мене росіяни вб’ють, то хоч не шкода буде помирати. Хоч чимось допоміг своїм.

Коли я був у полоні, росіяни про це знали. Шили мені “зв’язок із ЗСУ”. Але хлопці з камери мене заспокоювали, щоб я не переживав, адже не існує такої статті в Кримінальному кодексі – “зв’язок із ЗСУ”. Хоча позбутися страху в камері було важко. Та й жодна інформація ззовні до нас не надходила.

ЦЖР: Як ви дізналися, що Токарівка звільнена?

Ігор Новосільський: Від наших охоронців-колаборантів. Один із них підійшов до нас і сказав: “Мужики, я вас больше уважаю, чем этих всех “переодетых”. Потім, на лівому березі від колаборантів ми почули, що в Херсоні над білим домом висить український прапор.

ЦЖР: Чим ви зараз займаєтесь? Чи повернулись до служби в церкві?

Ігор Новосільський: Просто живу. Думав, що ось пройде два-три місяці і все пережите забудеться. Фізично я, слава Богу, цілий. А психологічно – ні. Щороку їжджу до Києва на реабілітацію. Намагаюсь заспокоювати себе, але бачу по собі, що став зовсім не таким, яким був раніше – запальним. Але жити треба. Стараюсь.

Ігор Новосільський у Токарівці після полону. Фото: Білозерка.Info

В церкві не служу. Та й не готовий я ще до цього. Живемо з дітьми на зйомних квартирах. І розумію, що навряд чи ми повернемось до Токарівки. Бо там – міна на міні. Навіть якщо вірити, що все це колись відбудують – коли це стане можливим? На одне розмінування городів і плавнів підуть десятиріччя. А якщо лівий берег Херсонщини залишиться за орками, то життя там не буде взагалі. Токарівка ж на самому березі, біля води. Скоріш за все, там залишиться буферна зона. Але ніхто насправді не знає, що буде далі. Тому доводиться жити одним днем.

Головне – відігнати окупантів якомога далі, а там, дасть Бог, відбудуємо щось і будемо жити далі.

ЦЖР: Вам відомо, в якому стані зараз церква в Токарівці?

Ігор Новосільський: В неї було пряме влучання, мені голова громади торік про це писав. Казав, пожежа була, вигоріло все. А чи залишилось ще щось там, чи стоять стіни – не знаю. Туди ніхто не має доступу.

ЦЖР: Коли ви були там востаннє?

Ігор Новосільський: Після полону я приїздив туди тричі. Якщо не помиляюсь, востаннє на початку 2024 року. Після того з Токарівки виїхали останні люди і більше туди не було ані виїзду, ані заїзду. Село майже повністю стерте, майже жодної хати цілої немає. Ворожі дрони висять там постійно, навіть під’їхати туди неможливо. Все узбережжя Дніпра – це суцільна лінія фронту.

Відео волонтера благодійної організації Global Empowerment Mission Ukraine Євгена Пятака, 31 липня 2024 року:

Переглянути цей допис в Instagram

Допис, поширений Євген Пятак (@yevhen_piatak)

Коли я був у церкві востаннє, там уже не було жодного вцілілого вікна. Але сама вона ще стояла. Ми нічого звідти не забирали. Коли я там був, то думав про це, але все вірив, що ось-ось і ми повернемось. Не сталось…

З іншого боку я вважаю, що все майно в церкві – то все для Бога. Все, що там – має бути там. Бо навіщо мені це вдома? Навіщо мені тут усі ці великі ікони, церковний одяг? А потім пожежа знищила все.

Ігор Новосільський звернувся до наших читачів з проханням про допомогу. Якщо хтось має можливість фінансово підтримати його і його родину, надаємо реквізити: картка “Приватбанка” ***5168 7451 4898 7586,*** *Новосільський Ігор Петрович.*

Або ***UA163052990000026209877874917.***

ЦІКАВО

Усі ›

«Окупанти питали, за що мене затримали. Напевно, за те що молився за ЗСУ». Історія полону священника Ігоря Новосільського з Херсонщини – Центр журналістських розслідувань

11:00 31.08.2026

Вимагання відкатів на ремонті доріг у Полтавській області: НАБУ та САП повідомили про нові підозри – Центр журналістських розслідувань

10:20 31.08.2026

Андрій Рубель: мисливець на клани, який сам став об'єктом полювання

08:36 31.08.2026

Через ранкову атаку РФ поранені четверо жителів Київщини – Центр журналістських розслідувань

08:13 31.08.2026

НОВИНИ СВІТУ

Усі

«Окупанти питали, за що мене затримали. Напевно, за те що молився за ЗСУ». Історія полону священника Ігоря Новосільського з Херсонщини – Центр журналістських розслідувань

Більшу частину свого життя Ігор Новосільський, уродженець міста Бережани Тернопільської області, прожив на Херсонщині....

11:00 31.08.2026

Вимагання відкатів на ремонті доріг у Полтавській області: НАБУ та САП повідомили про нові підозри – Центр журналістських розслідувань

Антикорупційні органи повідомили про нові підозри у справі про корупцію під час ремонту доріг...

10:20 31.08.2026

Андрій Рубель: мисливець на клани, який сам став об'єктом полювання

Офіційна версія звучить просто. Власник сайту «ОРД» Станіслав Речинський вимагав 3,5 тисячі USDT у...

08:36 31.08.2026

Через ранкову атаку РФ поранені четверо жителів Київщини – Центр журналістських розслідувань

У Київській області після ранкової російської атаки травмовані четверо людей, пошкоджені складські приміщення, заклад...

08:13 31.08.2026

Через російські атаки є нові знеструмлення у шести областях – Центр журналістських розслідувань

Станом на ранок 31 серпня через нові російські атаки на цивільну інфраструктуру є знеструмлені...

07:11 31.08.2026

В Україні готують нові правила роботи поїздів під час тривалих повітряних тривог – Центр журналістських розслідувань

В Україні напрацьовують нові рішення для роботи транспорту та логістики під час тривалих повітряних...

06:02 31.08.2026

DosieNews

© 2026 Dosie News

Версія сайту Укр Рус

Про нас

Політика конфіденційності

Правила користування

Використання файлів-cookie